

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-12-11

Diarienummer: N608-0023/24

Handläggare: Hillevi Holme Petersson

E-post: ulf.hogberg@forskola.goteborg.se

Ekonomisk lägesrapport per november 2024

Förslag till beslut

Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till ekonomisk lägesrapport per november 2024.

Sammanfattning

Förvaltningen har upprättat en ekonomisk lägesrapport baserad på november månads redovisning. I rapporten ingår även en prognos för helåret.

Den ekonomiska lägesrapporten skickas inte till kommunstyrelsen utan är endast en intern rapport till förskolenämnden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Barnkonventionen

Nämnden har som ansvar att säkerställa att alla barn, oberoende av geografisk hemvist och sociala samt ekonomiska förhållanden, har lika tillgång till en likvärdig utbildning. Utifrån kommunfullmäktiges mål att *Göteborg har en förskola och barnomsorg som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor för alla barn* strävar nämnden efter att barns bästa ska vara en målsättning för alla insatser som sker under året.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 11 december 2024.

Ärendet

Förvaltningen har upprättat en ekonomisk lägesrapport per november i enlighet med Göteborgs Stads budget- och uppföljningsprocess. I den här rapporten lämnar förvaltningen en övergripande analys av budgetavvikelsen till och med november samt en prognos för helåret.

Beskrivning av ärendet

För att nämnden skall kunna ta sitt ansvar för verksamheten lämnar förvaltningen kontinuerligt (tio månader) en ekonomisk rapport till nämnden.

Utfall till och med perioden

	Avvikelse mot budget tom okt (tkr)	Avvikelse mot budget tom nov (tkr)
Förskolenämnden	160 334	158 457
Förvaltningsgemensamt	87 170	99 634
Styrning och ledning	5 938	7 271
Kvalitet	9 842	12 562
Ekonomi	-3 183	-5 776
HR	-9 566	-10 906
Kommunikation	1 242	1 264
Avdelning Förskola	68 891	54 408

Nämnden redovisar för perioden en positiv avvikelse mot budget om 158 miljoner kronor (mkr).

Avdelningar och förvaltningsgemensamt

Avdelningar och förvaltningsgemensamt redovisar totalt för perioden en positiv avvikelse. Avvikelsen förklaras av färre barn i verksamheten under hösten, tilläggsbudgeten, de budgeterade reserverna samt vakanta tjänster.

Överskottet dämpas av ökade kostnader för fristående verksamhet då det i snitt är cirka 100 barn fler per månad än budgeterat samt minskade intäkter hos bemanningsenheterna då antalet sålda timmar inte täcker de fasta kostnaderna. Även ökade kostnader för egenfinansiering av investeringsrelaterade driftskostnader påverkar resultatet negativt.

Avdelning förskola

	Avvikelse mot budget tom okt (tkr)	Avvikelse mot budget tom nov (tkr)	Prestations- reglering ack nov (tkr)
Avdelning förskola	68 891	54 408	-12 663
Avdelningschef förskola	-230	-375	-
Hisingen 1	11 319	10 260	-2 457
Hisingen 2	9 801	7 474	1 829
Hisingen 3	6 917	5 494	199
Sydväst 1	4 577	2 631	-4 554
Sydväst 2	5 022	3 290	-1 937
Nordost 1	5 710	4 336	-302
Nordost 2	4 136	1 905	-2 875
Centrum 1	4 722	3 625	-2 624
Centrum 2	2 212	819	1 976
Ann.ped.verk.admin,barnhälsa	3 705	3 985	-1 918
Intern service	10 998	10 964	-

Avdelning förskola redovisar för perioden en positiv avvikelse mot budget om 54 mkr, vilket är en minskning av överskottet sedan föregående månad med 14 mkr.

Avvikelsen beror främst på att verksamheten inte har nyttjat tilläggsbudgeten fullt ut då det varit svårt att rekrytera tidsbegränsad personal. Förskolorna har under våren gjort ett omfattande arbete för att möta det minskade barnantalet som utifrån befolkningsprognosen visar på fortsatt minskning nästa år och förskolorna har planerat att använda tilläggsbudgeten till tidsbegränsade anställningar. Verksamheten har även planerat att använda överskotten genom att ta in fler timvikarier från bemanningsenheten. Det har emellertid inte funnits tillgång till vikarier i den utsträckning som verksamheten önskat.

Trots svårigheterna att rekrytera under hösten så har andelen tidsbegränsade och timvikarier ökat senaste månaden vilket är orsaken till att överskottet minskar för avdelning förskola.

Intern service redovisar också ett överskott för perioden vilket beror på effektiviseringar av personal och anpassningar av livsmedelskostnader.

Prestationsreglering

Verksamhetsområdena har totalt fått en negativ prestationsreglering om 12,6 mkr. Till hösten ser förvaltningen effekten av det minskade barnantalet och snittet för hösten ligger på cirka 500 färre barn än budgeterat.

Prognos november

	Prognos okt (tkr)	Prognos nov (tkr)
Förskolenämnden	120 000	140 000
Förvaltningsgemensamt	101 417	121 417
Styrning och ledning	4 986	4 986
Kvalitet	11 117	11 117
Ekonomi	-3 855	-3 855
HR	-11 139	-11 139
Kommunikation	1 204	1 204
Avdelning Förskola	16 286	16 286

Förvaltningen lämnade per oktober en positiv prognos om 120 mkr. Utifrån utfallet för perioden korrigerar förvaltningen helårsprognosen till 140 mkr i november.

Överskottet i prognosen består främst av att verksamheten inte haft möjlighet att nyttja tilläggsbudgeten fullt ut då det varit svårt att rekrytera tidsbegränsad personal. Förskolorna har under våren gjort ett omfattande arbete för att möta det minskade barnantalet som är betydligt lägre under hösten än vad förvaltningen räknat med utifrån stadens befolkningsprognos. En annan orsak är att det anpassnings- och effektiviseringsarbete som genomfördes under våren har minskat tillgången av timvikarier och möter nu inte verksamhetens ökade efterfrågan.

Till följd av överskotten hos förskolorna finns tilläggsbudget och budget för särskilt stöd kvar under förvaltningsgemensamt som inte har fördelats ut. Även löneavtalet visar ett överskott om 21 mkr vilket dels beror på att utfallet av lönerevisionen blev lägre än budgeterat, dels att förvaltningen fick tilläggsbudget om 12 mkr som en låglönesatsning. Överskottet på löneavtalet har därmed inneburit att de 12 mkr i tilläggsbudget inte har behövts tas i anspråk.

Ytterligare orsaker som påverkar prognosen positivt är:

- färre barn i kommunal verksamhet
- minskade kostnader för särskilt stöd som beror på lägre barnantal på fristående specialförskola samt färre sexåringar än budgeterat.
- minskade kostnader för kommungemensamma tjänster då förvaltningen har gjort en översyn och minskat antalet köpta licenser

Den positiva prognosen dämpas av följande faktorer:

- fler barn i fristående verksamhet
- ökade kostnader för lokaler som samnyttjas med grundskoleförvaltningen samt högre hyreskostnader på vissa objekt
- ökade investeringsrelaterade driftskostnader där underlag från stadsfastigheter indikerar en egenfinansiering på 38 procent
- minskade intäkter hos bemanningsenheterna då antalet sålda timmar är betydligt lägre än budgeterat och inte täcker de fasta kostnaderna

Egen befolkning och produktion

Antalet placerade barn i kommunal verksamhet avviker negativt gentemot platsprognosen med 477 barn i november. Barnantalet har minskat kraftigt under hösten. På helår blir den prognosticerade minskningen cirka 250 barn vilket motsvarar 35 mkr i kommunbidrag utifrån den kommuncentrala budgetmodellen.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen kan konstatera att vårens arbete med omställning inför hösten har varit effektivt. Förvaltningens grundbemanning på förskolorna minskade under våren men pekar nu mot att återställas på en högre nivå under hösten. Under oktober är det fortsatt en viss ökning av antalet visstidsanställda och timvikarier i verksamheten. Barnantalet har minskat kraftigt efter sommaren vilket bidrar till att antal barn per heltid minskar mellan maj och oktober från 5,6 till 5,3.

Enligt prognos förväntas årets barnantal minska med cirka 250 barn gentemot platsprognosen för 2024. Det minskade barnantalet uppstår under hösten och motsvarar 550 barn i oktober. Förskolorna jobbar med att anpassa sin organisation under hösten samtidigt som förvaltningen har ambitionen att öka grundbemanningen. Befolkningsprognosen för 2025 indikerar ytterligare minskning med cirka 400 barn. Det innebär att nämnden fortsatt kommer behöva genomföra anpassningar i verksamheten.

Johan Olofson

Ulf Högberg

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Ekonomi,
fastighet och säkerhet